

Vejjura

Nyheder fra den vejjuridiske verden

**AF RENÉ
AGGERSBJERG**
Konsulent, cand.jur.,
Landinspektørfirmaet
LE34, medlem af
Trafik & Veje's fagpanel,
rag@le34.dk

I denne måneds nyheder omtales en afgørelse fra Vejdirektoratet, der vedrører spørgsmålet om en kommunes inhabilitet i sager, hvor et kommunalt ejet selskab er involveret. Sagen drejer sig om, at en kommune tildelte en ny havn, der er ejet af kommunen, vejret til en privat fællesvej.

Tildeling af vejret og inhabilitet

For at sikre adgangen til en ny industrihavn tildelte en kommune havnen vejret til en eksisterende privat fællesvej. Den private fællesvej betjente i forvejen flere industriejendomme, og kommunen vurderede på den baggrund, at vejen var egnet til den tunge trafik til havnen.

Havnen, der var ejet af kommunen, havde forgæves forsøgt at indgå en aftale om vejretten. På den baggrund bad havnen kommunen om at tildele vejretten med hjemmel i privatvejslovens § 26, stk. 2, nr. 2.

Det var kommunens vurdering, at betingelsen om, at der skulle være tale om et "særligt tilfælde" var opfyldt. En vejret ville medvirke til at realisere lokalplanen for området, og samtidig var det en betingelse for de matrikulære ændringer i området, at havnen fik adgang til offentlig vej. Det var desuden kommunens vurdering, at tildelingen af vejret ville være den mindst indgribende foranstaltning, fordi der var tale om en allerede eksisterende privat fællesvej. Endelig ville alternative adgangsmuligheder til havnen indebære, at højspændingsmaster og -ledninger skulle flyttes, og samtidig ville det være nødvendigt at ekspropriere - blandt andet til udvidelse af en privat vej.

Kommunen ville pålægge havnen at afholde udgifterne til de arbejder, der var nødvendige for at bringe vejen i god og forsvarlig stand. Samtidig bestemte kommunen, at havnen skulle betale en forholdsmæssig del af udgifterne til vejens fremtidige vedligeholdelse, men lod det i første omgang være op til parterne at blive enige om en aftale om vedligeholdelsen.

En af vejens ejere klagede til Vejdirektoratet og gjorde blandt andet gældende, at kommunen som ejer af havnen var inhabil, og at der ikke forelå et "særligt tilfælde", fordi der var alternative muligheder for at skaffe vejadgang til havnen.

Vejdirektoratet konstaterede i afgørelsen, at bestemmelsen i privatvejslovens § 26, stk. 2, nr. 2, kan anvendes i situationer, hvor det ikke er lykkedes at aftale en vejret, og hvor der er en offentligretlig interesse i, at den pågældende ejendom opnår en vejret. Lokalplanen var efter Vejdirektoratets opfattelse udtryk for den særlige offentligretlige interesse i vejretten. Samtidig måtte vejen allerede antages at være indrettet til tung trafik. På den baggrund fandt Vejdirektoratet ikke grundlag for at kritisere, at kommunen mente, at der forelå et "særligt tilfælde", og at en tildeling af vejret ville være den mindst indgribende foranstaltning med henblik på at skabe vejadgang til den nye havn.

Derimod mente Vejdirektoratet, at kommunen ved at overlade fordelingen af den fremtidige vedligeholdelse til parternes aftale ikke havde opfyldt kravet i privatvejslovens § 26, stk. 4, om at fastsætte et vilkår om betaling af en forholdsmæssig del af udgifterne til den fremtidige vedligeholdelse. Vejdirektoratet bad derfor kommunen om at genop-

”

Det var desuden kommunens vurdering, at tildelingen af vejret ville være den mindst indgribende foranstaltning, fordi der var tale om en allerede eksisterende privat fællesvej.

tage sagen med henblik på at fastsætte havnens andel af udgifterne til den fremtidige vedligeholdelse.

I forhold til spørgsmålet om inhabilitet fandt Vejdirektoratet ikke grundlag for at antage, at de fem kommunalbestyrelsesmedlemmer, der var udpeget til havnens bestyrelse, skulle have varetaget private havneinteresser kontra kommunale interesser i forbindelse med sagens behandling.

I afgørelsen redegjorde Vejdirektoratet for "den kommunalretlige modifikation", og under henvisning til dette princip fandt Vejdirektoratet ikke grundlag for at ophæve afgørelsen på grund af inhabilitet i kommunalbestyrelsen.

Vejdirektoratet slog fast, at den kommunalretlige modifikation "er en modifikation af inhabilitetsbestemmelsen i forvaltningslovens § 3. I henhold til den kommunale modifikation er medlemmer af kommunalbestyrelsen, der er indsat af kommunalbestyrelsen med det formål af varetage kommunens interesser, ikke inhabile, når de i kommunalbestyrelsen behandler spørgsmål, der vedrører dette selskab".

Derudover bemærkede Vejdirektoratet, at "den kommunalretlige modifikation gælder dog kun i de tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem er udpeget af kommunalbestyrelsen til at sidde i bestyrelsen for den pågældende forening med videre. Det er endvidere en forudsætning, at

udpegningen er sket med henblik på at varetage kommunalbestyrelsens interesser i bestyrelsen.

Det må ud fra tilsvarende betragtninger antages, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der er udpeget af kommunalbestyrelsen som medlem af bestyrelsen for et kommunalt fællesskab, som udgangspunkt ikke vil være inhabilt ved behandlingen af det kommunale fællesskabs forhold i kommunalbestyrelsen".

(Vejdirektoratets sag nr. 20/00715)

En vejs status når eneste vejberettigede frasiger sig vejretten

En privat fællesvej er som bekendt en vej, som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer (privatvejslovens § 10, nr. 3).

Vejen fungerer som færdselsareal for en anden ejendom, når ejeren af den anden ejendom har ret (en vejret) til at benytte den pågældende private fællesvej som færdselsareal for sin ejendom.

Men hvilken betydning har det så for vejens status, hvis den eneste vejberettigede frasiger sig sin vejret?

Det spørgsmål har Vejdirektoratet udtalt sig om på baggrund af et spørgsmål fra en kommune. Kommunen spurgte Vejdirektoratet, om en privat fællesvej vil blive til en privat vej, når den eneste vejbe-

rettigede har frasagt sig vejretten, hvorefter det kun er vejejerer, som benytter vejen, og om kommunen i givet fald kan kræve, at vejudlægget nedlægges.

Vejdirektoratet bemærkede i udtalelsen, at en privat fællesvej, der er anlagt eller taget i brug, skal nedlægges efter privatvejslovens bestemmelser for ikke længere at have status som privat fællesvej, også selvom vejen ikke længere opfylder privatvejslovens definition på en privat fællesvej. Det skyldes, at det fremgår af både privatvejslovens § 12 (om private fællesveje på landet) og privatvejslovens § 71 (om private fællesveje i byer og bymæssige områder), at anlagte eller ibrugtagne veje kun kan nedlægges med kommunalbestyrelsens tilladelse.

Kommunen kan dog af egen drift tage stilling til spørgsmålet om vejens nedlæggelse, og kommunen har dermed hjemmel til selv at træffe afgørelse om, at en privat fællesvej, hvortil der ikke længere er vejberettigede, skal nedlægges som privat fællesvej, hvorefter arealet overgår til at være privat vej (hvis det fortsat er vej).

Vejen får således ikke automatisk status som privat vej, blot fordi der ikke længere er vejberettigede. Kommunen kan derfor administrere vejen som privat fæl-

»

Vejdirektoratet konstaterede dog, at kun en del af vejen (ud for klagers ejendom) lå i byzone, mens den øvrige del af vejen lå i landzone.

lesvej, indtil der er truffet afgørelse om vejens nedlæggelse som privat fællesvej.

Når der er truffet en afgørelse om vejens nedlæggelse, skal kommunen sørge for, at de ændrede forhold noteres i matriklen og berigtiges i tingbogen. Er det en grundejer, der har anmodet kommunen om at tage stilling til, om vejen kan nedlægges, kan kommunen pålægge grundejeren at betale udgifterne til sagens behandling, men har kommunen af egen drift taget stilling til spørgsmålet, må kommunen selv betale disse udgifter. (Vejdirektoratets sag nr. 20/15049)

Vedligeholdelse af privat fællesvej der både ligger i byzone og landzone

En kommune havde truffet afgørelse om vedligeholdelse af en privat fællesvej. Vedligeholdelsen skulle udføres som et samlet arbejde, og udgifterne fordeles efter en partsfordeling. Én af grundejerne mente, at vejen var en offentlig vej og klagede til Vejdirektoratet.

Vejen var ikke optaget på kommunens vejfortegnelse som offentlig vej, men den var udlagt på matrikelkortet og lå i et lokalplanlagt område. På den

baggrund administrerede kommunen vejen efter privatvejslovens byregler.

Vejdirektoratet konstaterede dog, at kun en del af vejen (ud for klagers ejendom) lå i byzone, mens den øvrige del af vejen lå i landzone.

Det fremgår af Vejdirektoratets afgørelse, at Vejdirektoratet ikke fandt grundlag for at kritisere, at kommunen har administreret - og fortsat administrerer - vejen som privat fællesvej, idet vejen ikke havde været på kommunens vejfortegnelse som offentlig vej før 1. april 1972, og idet kommunen heller ikke efterfølgende havde besluttet at anlægge eller optage vejen som offentlig vej.

Da kun en del af vejen som nævnt lå i byzone, kunne kommunen imidlertid kun administrere denne del af vejen efter privatvejslovens byregler, mens resten af vejen skulle administreres efter landreglerne.

Det vil derfor være nødvendigt at træffe to afgørelser om vedligeholdelse af vejen - én for hver strækning - da bestemmelserne om, hvem der er vedligeholdelsespligtige, og hvordan kommunen skal fordele arbejderne eller udgifterne er forskellige for de to regelsæt.

Kommunens afgørelse var derfor ikke lovlig, og Vejdirektoratet bad derfor kommunen om at genoptage sagen og fastsætte en ny og lovlig fordeling ved benyttelse af de to forskellige regelsæt.

Det er således vigtigt at være opmærksom på, om en privat fællesvej er belig-

gende i et område, der administreres efter byreglerne, eller i et område der administreres efter landreglerne - eller om vejen ligger i begge områder. Her er det ikke tilstrækkeligt, at hele vejen er beliggende i et område, der er omfattet af en lokalplan, da det ikke er ensbetydende med, at området er byzone.

Der findes enkelte eksempler på private fællesveje, der forløber ind og ud af byzone. Det bliver meget omstændeligt at behandle en sådan vej.

Administrationen af veje, der både ligger i byzone (eller sommerhusområde) og i landzone vil eventuelt kunne lettes ved at bestemme, at byreglerne skal finde anvendelse i hele området, hvis området vel at mærke har bymæssig karakter eller er planlagt hertil. En sådan beslutning kan træffes med hjemmel i privatvejslovens § 3, stk. 2.

(Vejdirektoratets sag nr. 20/12209)

Vidensdeling

Hvis du har en afgørelse, dom eller lignende, som du synes, at andre skal have kendskab til, så send den til rag@le34.dk. ●

